

Για τον φετιχισμό της μη-βίας

Οκτώβριος 2012

Εισαγωγικό σημείωμα

Στις 28/02 συμπληρώθηκαν δύο χρόνια από την κρατική-καπιταλιστική δολοφονία των 57 συνανθρώπων μας στα Τέμπη. Στο κάλεσμα των οικείων τους σε συγκέντρωση και στη γενική απεργία που προκηρύχθηκε, συμμετείχαν εκατοντάδες χιλιάδες άνθρωποι, σε περισσότερες από 250 συγκεντρώσεις σε πόλεις της Ελλάδας και πάνω από 100, σε πόλεις του εξωτερικού. Στην Αθήνα, συγκεκριμένα, πραγματοποιήθηκε η μεγαλύτερη απεργία και συγκέντρωση που έχουμε δει τις τελευταίες δεκαετίες (συμπεριλαμβανομένων των μαζικότερων απεργιών του '10-'12), με τον κόσμο να καταλαμβάνει τους δρόμους από την Ομόνοια και το Πεδίον του Άρεως μέχρι τη Συγγρού και από τον Ευαγγελισμό μέχρι το Μοναστηράκι.

Το κράτος και τα ΜΜΕ, εκτιμώντας (και έχοντας τον φόβο) ότι η συμμετοχή στη συγκέντρωση θα είναι τεράστια, προσπάθησαν αφενός να αποτρέψουν τον κόσμο από το να συμμετάσχει και αφετέρου να προδιαθέσουν αρνητικά τους διαδηλωτές και να τους στρέψουν ενάντια σε όσους/-ες θελήσουν να δράσουν δυναμικά και να εκδηλώσουν έμπρακτα την οργή τους ενάντια στο Κράτος και το Κεφάλαιο. Αυτό το κλίμα, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι η πλειοψηφία του κόσμου είχε ελάχιστη –έως καθόλου– εμπειρία από διαδηλώσεις και τον τρόπο που αυτές μπορούν να εξελιχθούν, οδήγησε μέρος των διαδηλωτών στην υιοθέτηση μιας επιφυλακτικής και καχύποπτης στάσης απέναντι σε όσους/-ες επέλεξαν να συγκρουστούν.

Τον μηχανισμό αυτόν, όμως, δεν είναι η πρώτη φορά που τον βλέπουμε. Τίθεται σε λειτουργία όποτε γενικεύονται οι κοινωνικοί-ταξικοί αγώνες και η κοινωνική οργή ξεχειλίζει. Το Κεφάλαιο πρέπει να διατηρήσει τα κέρδη του και να ελαχιστοποιήσει τις ζημιές του. Το Κράτος, και οι τωρινοί και οι επίδοξοι αυριανοί διαχειριστές του, πρέπει να διασφαλίσουν ότι δεν θα αμφισβητηθεί η κυριαρχία τους και η αποκλειστικότητα του δικαιώματός τους στη χρήση βίας.

Με τους πολέμους να μαινόνται γύρω μας και με το ελληνικό κράτος να συμμετέχει ενεργά σε αυτούς, αποτελεί εξόφθαλμη αντίφαση η καταδίκη –από μεριάς του– της βίας από όπου και αν προέρχεται. Η αντίφαση γίνεται εντονότερη όταν δούμε την απαξίωση και τη βία με την οποία αντιμετωπίζει τη ζωή

των ανθρώπων της τάξης μας, σε κάθε πτυχή της καθημερινότητάς μας (υγεία, εργασία, στέγαση, ακρίβεια, υποχρεωτική στράτευση, καταστολή...). Παράλληλα, η επιτάχυνση της κρατικής-καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης σε παγκόσμιο επίπεδο, οι πολεμικές προετοιμασίες και οι εξοπλισμοί δεν προδιαγράφουν τίποτε θετικό για τους/τις από τα κάτω.

Αν δεν θέλουμε οι απαντήσεις μας να εγκλωβιστούν στην παγίδα του κοινοβουλευτισμού, στην αναζήτηση νέων σωτήρων και τη συνεχή επανάληψη του ίδιου έργου, είναι αναγκαία η συνολική αμφισβήτηση του καταπιεστικού και εκμεταλλευτικού συστήματος στο οποίο ζούμε- μέρος της οποίας αποτελεί και η κοινωνική αντιβία ως απάντηση στην καθημερινή κρατική-καπιταλιστική βία. Είναι αναγκαία η διασύνδεση των επιμέρους αγώνων και η συνολικοποίηση των μερικών, στην κατεύθυνση του μοναδικού πραγματικά εναλλακτικού δρόμου, στην κατεύθυνση της κοινωνικής επανάστασης.

Στις 12/2/2012 είχαμε την κορύφωση ενός τριήμερου διαδηλώσεων που ξεκίνησε με μια 48ωρη απεργία, με αφορμή την ψήφιση του δεύτερου μνημονίου. Η τρίτη μέρα σηματοδοτήθηκε από γενικευμένες συγκρούσεις, τις οποίες η αστυνομία αδυνατούσε να διαχειριστεί για ώρες, με κόσμο να υπερασπίζεται -εν συνόλω και μαχητικά- οδοφράγματα περιμετρικά της πλατείας Συντάγματος. Μετά την κουβέντα περί βίας που άνοιξε το επόμενο διάστημα, τόσο από τα ΜΜΕ όσο και κοινωνικά, θελήσαμε, τότε, ως συλλογικότητα, να καταγράψουμε κάποιες σκέψεις σχετικά με τη βία, την αντιβία και τον «φειτικισμό της μη-βίας». Με την αντίστοιχη κουβέντα να ανοίγει εκ νέου τον τελευταίο καιρό, θεωρούμε σημαντικό να υπερασπιστούμε την κοινωνική αντιβία αναδημοσιεύοντας τη μπροσούρα αυτή.

Υ.Γ. Επιλέγουμε να επανεκδώσουμε την μπροσούρα στην αρχική της μορφή, παρά τη χρονική απόσταση και την αβήλαγή στη σύνθεση της συλλογικότητας. Το κείμενο, ενώ παρουσιάζει συνοπτικά τη σταθερή θέση μας πάνω στο ζήτημα της κοινωνικής αντιβίας, αναφέρεται παράλληλα σε κοινωνικά και κινηματικά γεγονότα και αντιπαραθέσεις που αφορούν στη συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

«Καταδικάζουμε τη βία από όπου και αν προέρχεται», «οι 300 προβοκάτορες που αμαύρωσαν την ειρηνική διαδήλωση», «οι κουκουλοφόροι που παραλύουν το κέντρο της Αθήνας». Τα παραπάνω αποτελούν ένα μικρό δείγμα φράσεων από το οπλοστάσιο της κυριαρχίας που αναπαράγονται από εφημερίδες, κανάλια, κόμματα, δικαστές, ευυπόληπτους πολίτες, «προσωπικότητες των γραμμάτων και τεχνών», όλο τον συρφετό που χρόνια τώρα προσπαθεί να χειραγωγήσει τη σκέψη και τη δράση μας. Δεν θα ακούσουμε ποτέ όμως μια αναφορά στην πρωτογενή βία της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης, τη βία του Κράτους και των αφεντικών. Την βία που μόνο αυτοί έχουν δικαίωμα να ασκούν στο όνομα της τάξης, της ασφάλειας, της εύρυθμης λειτουργίας της αγοράς, της συναίνεσης και της εθνικής ενότητας. Το μονοπώλιο αυτής της βίας κανείς δεν πρέπει να το αμφισβητήσει.

Δεκέμβριος 2008, Αθήνα

Τόσο σε αυτή τη συγκυρία όσο και διαχρονικά, ο ρόλος του Κράτους δεν είναι άλλος από το να επιβάλλει και να αναπαράγει τα αστικά ιδεολογήματα και τις καπιταλιστικές κοινωνικές σχέσεις, να διατηρεί την ταξική διαίρεση της κοινωνίας και να διαμεσολαβεί κάθε λειτουργία της κοινωνικής ζωής. Αυτή η πρωτογενής και δομική βία που ασκείται από το Κράτος και το Κεφάλαιο στο καταπιεσμένο και εκμεταλλεζόμενο κομμάτι της κοινωνίας, δεν περιορίζεται στη φυσική βία και είναι παρούσα σε κάθε σφαίρα της κοινωνικής ζωής.

Μιλάμε για τη βία της ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής, που εξασφαλίζει την ευημερία των λίγων και την εκμετάλλευση όλων των υπολοίπων, τη βία της μισθωτής σκλαβιάς, τις δολοφονίες εργατών στα σύγχρονα κάτεργα (εργατικά ατυχήματα τα βαφτίζουν τα αφεντικά), την εντατικοποιημένη, μαύρη και ανασφάλιστη εργασία, την ανεργία και τη μόνιμη ανασφάλεια για το αν θα έχουμε να φάμε αύριο.

Μιλάμε για τη βία του ανταγωνισμού μεταξύ των ανθρώπων, τον οποίον προβάλλει ο καπιταλισμός ως μόνο μέσο προόδου και ευημερίας της ανθρωπότητας (και φροντίζει να μας εκπαιδεύει κατάλληλα από νηπιακή ηλικία). Για τη συνθήκη του «πολέμου όλων εναντίον όλων», που επιβάλλει η ίδια η αντικοινωνική και μισάνθρωπη φύση του καπιταλισμού και που σε εποχές οικονομικής εξαθλίωσης οξύνεται μετατρέπόμενη σε κοινωνικό κανιβαλισμό.

Μιλάμε για τη βία της έλλειψης περίθαλψης, του αποκλεισμού ανθρώπων που έχουν άμεση ανάγκη ιατρικής παρακολούθησης και οδηγούνται στην εξαθλίωση και την περιθωριοποίηση. Για τον εξευτελισμό των ουρών του ΙΚΑ ή την πληρωμή ακόμη και για μία επίσκεψη. Για τη βία της ανασφάλιστης εργασίας που εντείνει την τρομοκρατία της μισθωτής σκλαβιάς, καθώς ο εργαζόμενος φοβάται ακόμη και το να αρρωστήσει ο ίδιος ή η οικογένειά του.

Μιλάμε για τη βία της λεηλασίας και της καταστροφής της φύσης στον βωμό της ανάπτυξης και της μεγιστοποίησης του κέρδους των αφεντικών. Για τη ζωή σε ένα περιβάλλον που γίνεται όλο και πιο αποστειρωμένο, πνιγνό, μη βιώσιμο.

Μιλάμε για τη βία που από μικρή ηλικία δεχόμαστε στα σχολεία και τις σχολές, με την καλλιέργεια του ανταγωνισμού, την απαξίωση της πολύπλευρης γνώσης, τη διαρκή αξιολόγηση και το άγχος που αυτή συνεπάγεται, την αναγκαστική συμμόρφωση σε κανόνες και πρότυπα συμπεριφοράς, την τιμωρία και τον στιγματισμό των παρεκκλίσεων, την αναγκαστική αποδοχή της εξουσίας των δασκάλων και των καθηγητών.

Μιλάμε για τη βία της αναγκαστικής/εκβιαστικής στράτευσης, της σύταξης με τα εθνικοπατριωτικά ιδεώδη, της καλλιέργειας της μισαλλοδοξίας, της καταστολής και της υποταγής στους ανώτερους, της προετοιμασίας για υποταγή στα αφεντικά, της συμμετοχής σε έναν θεσμό που μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για τη φυσική καταστολή του «εσωτερικού εχθρού».

Μιλάμε για τη βία, οικονομική και φυσική, που ασκείται από το Κεφάλαιο στις κοινωνίες των χωρών του λεγόμενου «τρίτου (και δεύτερου) κόσμου», καταλποτεύοντάς τις, επιβάλλοντας χούντες, οδηγώντας τις στην πείνα και την ανέχεια. Βία που συνεχίζει να ασκείται στους εξαθλιωμένους

πρόσφυγες και μετανάστες, που διωγμένοι από τις χώρες τους πασχίζουν να επιβιώσουν. Αν γλιτώσουν από τις νάρκες, τα θωρακισμένα σύνορα, τους άθλιους τρόπους μεταφοράς τους, θα έρθουν αντιμέτωποι με την οικονομική εξαθλίωση και εκμετάλλευση, την περιθωριοποίηση, το συνεχόμενο κυνηγητό, τους ξυλοδαρμούς, τα βασανιστήρια και τον εκτοπισμό από κάθε λογής δυνάμεις της αστυνομίας και των φασιστών.

Μιλάμε για τη βία της καταστολής κινηματικών δράσεων και διαδικασιών, τόσο στον δρόμο όσο και μέσα από τη νομική δίωξη, φυλάκιση ή τη δολοφονία κοινωνικών αγωνιστών. Για τη βία της εισβολής και της εκκένωσης κοινωνικών και πολιτικών (κατειλημμένων ή μη) χώρων.

Αυτή είναι η βία που είναι παρούσα σε κάθε πτυχή της ανθρώπινης ζωής, αυτή που θέλουν να μας πείσουν πως είναι κάτι «φυσιολογικό», αυτονόητο, μια αναπόδραστη συνθήκη. Μια καθημερινή κατάσταση, μέσα στην οποία όποιος θελήσει να αντιδράσει περιθωριοποιείται, στοχοποιείται, απομονώνεται, διώκεται, φυλακίζεται.

Ένταση της κρατικής βίας σε περιόδους κρίσης

Τσως σε άλλες εποχές, αυτές της ανάπτυξης και του «καλού» Κράτους πρόνοιας, να υπήρχε η ψευδαίσθηση της υποχωρητικής εξουσίας υπό την πίεση της «λαϊκής δυσарέσκειας», η οποία εν μέρει συντηρούταν από την ίδια τη στάση των κυβερνώντων αλλά και από αποσπασματικές νίκες των κοινωνικών αγώνων. Στην τωρινή βαθιά καπιταλιστική κρίση όμως, όλο και μεγαλύτερα τμήματα της κοινωνίας βυθίζονται στη φτώχεια και την εξαθλίωση και οι όποιες κοινωνικές παροχές είχαν κατακτηθεί ως τώρα εκμηδενίζονται. Το Κράτος και ο Καπιταλισμός αναδιարθρώνονται, επιλέγουν μορφές διακυβέρνησης που τείνουν στον ολοκληρωτισμό και εξαπολύουν μια ολομέτωπη επίθεση στη συντριπτική πλειοψηφία της κοινωνίας. Μετά την είσοδο στο μνημόνιο το 2009, εκκινεί μια περίοδος κατά την οποία το πολιτικό σύστημα απαξιώνεται, δημιουργούνται ρήγματα στην κοινωνική συναίνεση και οι αντιδράσεις απέναντι στην επίθεση των κυρίαρχων πληθαίνουν. Η βία από

την πλευρά της κυριαρχίας κλιμακώνεται και φανερώνει πλέον ξεκάθαρα το αντικοινωνικό της πρόσωπο.

Νομοθετικές ρυθμίσεις λύνουν τα χέρια των αφεντικών για απολύσεις, μειώσεις μισθών, άμισθες υπερωρίες και «μαύρη» εργασία. Άνεργοι, ανασφάλιστοι και χαμηλοσυνταξιοϋχοι, μιας και δεν μπορούν να συμμετέχουν στη διαδικασία παραγωγής και κατανάλωσης, καταδικάζονται στην πλήρη εξαθλίωση, χωρίς πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, χωρίς να μπορούν να εξασφαλίσουν τα στοιχειώδη για την επιβίωσή τους. Φαίνεται πως ένα τμήμα της κοινωνίας λογίζεται από το Κεφάλαιο ως άχρηστο, ως «πλεονάζων πληθυσμός» που θα οδηγηθεί είτε στη μετανάστευση, είτε στην καταστροφή.

Η κοινωνική οργή και οι αντιστάσεις που αναπτύσσονται αντιμετωπίζονται βίαια προκειμένου να τρομοκρατηθούν και να υποταχθούν όσοι αποφασίζουν να αντιδράσουν στην εξαθλίωση των ζωών τους. Ακόμη και κλασικοί τρόποι αγώνα, όπως οι απεργίες, τίθενται σταδιακά εκτός νόμου προκειμένου να προστατευτεί το Κεφάλαιο. Σχεδόν κάθε κινητοποίηση αντιμετωπίζεται κατασταλτικά. Ο στρατός και η αστυνομία θωρακίζονται, προετοιμάζονται για την αντιμετώπιση μιας πιθανής γενικευμένης εξέγερσης.

Παράλληλα, προσπαθούν να στρέψουν την οργή των καταπιεσμένων στο εσωτερικό της τάξης μας και όχι απέναντι στους δυνάστες μας, στο Κράτος και τα αφεντικά. Οι δυνάμεις της τάξης και της ασφάλειας επινοούν και στοχοποιούν διαρκώς νέους «εσωτερικούς εχθρούς», ώστε να εξουδετερώσουν τις αντιστάσεις, να τιμωρήσουν τους αγωνιζόμενους, να παραδειγματίσουν όσους ενδεχομένως θελήσουν να αγωνιστούν. Ο κοινωνικός κανιβαλισμός και ο φασισμός προωθούνται από κόμματα και ΜΜΕ ως αντίβαρο στην προσπάθεια δημιουργίας ενός κινήματος αντίστασης στην κρατική και καπιταλιστική βαρβαρότητα

Ακόμη και κάτω από αυτές τις συνθήκες, μεγάλα τμήματά της κοινωνίας συνεχίζουν να αντιδρούν μέσα στα πλαίσια της καταρρακωμένης –πρώτα πρώτα από την ίδια την αστική τάξη– αστικής νομιμότητας, να υπομένουν στωικά την καταστολή όταν αποφασίσουν να κατέβουν στον δρόμο.

Δεκέμβριος 2008, Αθήνα

Η αντιβία των καταπιεσμένων

Για πρώτη φορά μετά από δεκαετίες, χιλιάδες άνθρωποι, των οποίων η ζωή πλήττεται από την κρίση, κατεβαίνουν στους δρόμους μαζικά, άλλοτε σπασμωδικά και άλλες φορές πιο επίμονα, δημιουργώντας την προσδοκία πως η συλλογική αντίσταση μπορεί να είναι η απάντηση στην επιβαλλόμενη βαρβαρότητα. Έτσι, λαμβάνουν χώρα κάποιες από τις μεγαλύτερες απεργιακές κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις από την εποχή της μεταπολίτευσης. Αμέσως, οι κομματικοί μηχανισμοί του Κράτους και τα φερέφωνα τους σπεύδουν να συνηγορήσουν υπέρ του δημοκρατικού δικαιώματος της διαμαρτυρίας, αλλά πάντα μέσα στα πλαίσια της αστικής νομιμότητας. Η αντιβία των καταπιεσμένων αποτελεί απειλή για το καθεστώς.

Δεν αποδίδει όμως πάντα η προπαγάνδα των καταπιεστών μας. Ολοένα και συχνότερα, τμήματα της κοινωνίας κατανοούν το αδιέξοδο της «εντός της αστικής νομιμότητας» διαμαρτυρίας. Η οργή τους υπερνικά τον φόβο

και αντιδρούν βίαια. Άλλοι ενστικτωδώς και άλλοι πιο συνειδητά επιλέγουν τη σύγκρουση με τις δυνάμεις καταστολής ως μέσο αυτοάμυνας αλλά και επίθεσης. Όταν οι συνεχείς ειρηνικές διαδηλώσεις στο Σύνταγμα τον Ιούνιο του 2011 δεν έλεγαν να ατονήσουν, αντιμετωπίστηκαν από το Κράτος με ωμή βία και τόνους χημικών. Χιλιάδες «ειρηνικοί» διαδηλωτές απέναντι στο δίλημμα να χτυπηθούν και να συλληφθούν αμαχητί από τις ορδές των μπάτσων ή να διατηρήσουν την αξιοπρέπειά τους, επέλεξαν συλλογικά και βίαια να υπερασπίσουν τον εαυτό τους. Η αντιβία ήταν η απάντηση μεγάλου μέρους των καταπιεσμένων και στις 12 Φλεβάρη του 2012, ημέρα ψήφισις του δεύτερου μνημονίου, παίρνοντας χαρακτηριστικά εξέγερσης, αφού κινήθηκε επιθετικά σε όλο το κέντρο της Αθήνας απέναντι σε τράπεζες, πολυεθνικές, αστυνομία, κομματικά γραφεία και ό,τι αντιπροσωπεύει και συμβολίζει το απάνθρωπο καπιταλιστικό σύστημα.

Μάρτιος 1871, Παρίσι

Φεβρονάριος 2012, Αθήνα

Σε τέτοια γεγονότα δημιουργούνται δεσμοί αλληλεγγύης μεταξύ των αγωνιζόμενων και γίνεται ισχυρότερη και χειροπιαστή η πεποίθηση ότι οι συλλογικοί, αδιαμεσολάβητοι αγώνες μπορούν να νικήσουν και δεν αποτελούν ένα γραφικό απομεινάρι του παρελθόντος. Δεν είναι μόνο αυτοί που συγκρούονται άμεσα με τις δυνάμεις καταστολής, αλλά και το πλήθος των ανθρώπων που στηρίζουν ηθικά και με τη φυσική τους παρουσία στον δρόμο τη συνθήκη της σύγκρουσης. Αυτό είναι ένα πρώτο βήμα για το ξεπέρασμα του φόβου και της συνειδητοποίησης των πραγματικών μας εχθρών. Ο δρόμος είναι ένα ακόμα πεδίο στο οποίο γεννιούνται οι συνειδήσεις.

Δεκέμβριος 2008, Αθήνα

Δεν μπορούμε να παραβλέψουμε ότι κατά τη διάρκεια εξεγερσιακών γεγονότων συναντάμε φαινόμενα αντικοινωνικής βίας, όπως αναίτιες καταστροφές μαγαζιών και άστοχες επιθέσεις από μικρές μειοψηφίες (όσο και αν οι κυρίαρχοι μέσω των media προσπαθούν να πείσουν την κοινή γνώμη πως πρόκειται για το σύνολο των διαδηλωτών). Όταν η οργή ξεχειλίζει, στον δρόμο θα αποτυπωθούν όλες οι εκφάνσεις της υπάρχουσας κοινωνίας, ακόμη και οι αντικοινωνικές και αντιδραστικές. Όσο και αν το Κράτος προσπαθεί να αποδώσει την ευθύνη για τέτοια φαινόμενα στους αγωνιζόμενους, είναι πλέον φαινότερο ότι είναι αυτό το ίδιο που έχει εκθρέψει τέτοιες συμπεριφορές, προωθώντας και επιβάλλοντας τον ατομικισμό και τις αλλοτριωμένες κοινωνικές σχέσεις.

Οι θιασώτες της μη-βίας

Η βία του Κράτους και του Κεφαλαίου είναι καθημερινά παρούσα για το μεγαλύτερο τμήμα της κοινωνίας. Για όποιον δεν υφίσταται την κρατική βία άμεσα, η υιοθέτηση μη-βίαιων τακτικών είναι απλώς μια «πθική» επιλογή. Μια επιλογή, όμως, που δαιμονίζει τη βία των αφεντικών πάνω στους καταπιεσμέ-

vous. Οι κυρίαρχοι, οι προνομιούχοι, ποτέ δεν παραιτήθηκαν ειρηνικά από τα προνόμιά τους, και ούτε πρόκειται να το κάνουν. Ακριβώς αυτήν την πραγματικότητα είναι που μοιάζουν να λησμονούν και να παραγνωρίζουν όχι μόνο συστημικές φωνές, με ξεκάθαρα εχθρικό ρόλο απέναντι σε κάθε κινηματική ανάπτυξη, αλλά και πολιτικοί χώροι φερόμενοι ως ριζοσπαστικοί ή επαναστατικοί. Όλοι αυτοί που μιλούν για «ειρηνικές επαναστάσεις», «δημοκρατικές εξεγέρσεις», «εξεγέρσεις που δεν σπάει ούτε τζάμι», αναπαράγουν το αστικό και φιλελεύθερο ιδεολόγημα της «καταδίκης της βίας από όπου και αν προέρχεται», η υιοθέτηση του οποίου είναι βασική προϋπόθεση για τη συμμετοχή στο κοινοβουλευτικό παιχνίδι. Στην ουσία κάνουν τη βρώμικη δουλειά της αστικής εξουσίας, συντηρώντας το μονοπώλιο της βίας του Κράτους απέναντι στα καταπιεσμένα κι εκμεταλλεζόμενα τμήματα της κοινωνίας.

Ιούνιος 1934, Μινεάπολις

Ιανουάριος 1912, Μασαχουσέτη

Καταδίκη της βίας «από όπου κι αν προέρχεται» σημαίνει την εξίσωση της βίας του θύτη με αυτή του θύματος. Όσοι την καταδικάζουν, συμβουλεύουν παράλληλα αυτούς που υφίστανται καθημερινά την εκμετάλλευση και την καταπίεση του Κράτους και των αφεντικών, να μην απαντήσουν υιοθετώντας συγκρουσιακές πρακτικές. Να μην απαντήσουν με βία, γιατί αυτό θα προκαλέσει την κρατική καταστολή. Κατηγορούν, δηλαδή, τους αγωνιζόμενους ότι προκαλούν τη βία του Κράτους, δικαιώνοντας τη δεύτερη και απαξιώνοντας τους πρώτους.

Επιπλέον, η υιοθέτηση τακτικών μη-βίαιης αντίστασης εφυσικά θέλουν να «αγωνιστούν» από τη θαλπωρή του καναπέ τους και να αλλάξουν τον κόσμο ψηφίζοντας κάθε 4 χρόνια, αναθέτοντας την «αλλαγή» στα χέρια

των ειδικών. Η στάση αυτή διοχετεύει την οργή τους σε ανώδυνες για το καθεστώς διαδικασίες, διαμεσολαβημένες και απόλυτα ελεγχόμενες.

Το να μιλάνε λοιπόν για μη-βία, μέσα στον καπιταλισμό, αποσιωπά την ύπαρξη της πρωτογενούς-δομικής κρατικής βίας, στοχεύει στο να καταστείλει και να αποπλίσει ηθικά κάθε βίαιη απάντηση των καταπιεσμένων. Στοχεύει, επομένως, στη διαίωνιση του καπιταλιστικού συστήματος εκμετάλλευσης, στη διατήρηση της σκλαβιάς μας.

Η «βία των άκρων»

Οι ίδιοι προσπαθούν να βάλουν στο ίδιο τσουβάλι τη βία των καταπιεσμένων που αντιδρούν με όποιον τρόπο θεωρήσουν πρόσφορο και την οργανωμένη και κρατικά καθοδηγούμενη βία των ταγμάτων εφόδου της Χρυσής Αυγής. Βία που στρέφεται ενάντια στους καταπιεσμένους (μετανάστες, αναρχικούς, αριστερούς, ομοφυλόφιλους, ανάπηρους) και όχι ενάντια στους καταπιεστές μας. Αυτή η σύγχυση καλλιεργείται σκόπιμα προκειμένου να απογυμνώσει ηθικά τη βία των καταπιεσμένων και να την παρουσιάσει ως «βία ακροκινούμενων ομάδων», βάζοντας το Κράτος στην περίοπτη θέση του διαιτητή και επικυρώνοντας τον ρόλο του ως διαμεσολαβητή και τηρητή της τάξης και της ασφάλειας. Όσοι θεωρούν αντιουστημική τη βία της ΧΑ, δεν έχουν παρά να ανατρέξουν στην πρόσφατη ιστορία του ναζισμού στη γερμανία και στις επιπτώσεις που τελικά είχε για όλο τον κόσμο.

Η βία από τη δική μας σκοπιά

Από τη μεριά μας δεν πρόκειται να κατακρίνουμε τους τρόπους αντίδρασης των καταπιεσμένων, μιας και θεωρούμε ότι η απελευθέρωσή τους είναι έργο των ιδίων. Οφείλουμε, όμως, να παραθέσουμε τη δική μας οπτική για τον αγώνα για την κοινωνική απελευθέρωση.

Θεμελιώδες αξιακό της αναρχικής θεώρησης είναι η συνοχή μέσων και σκοπών. Για εμάς, η χρήση της βίας ως μέσο είναι κάτι αποδεκτό μόνο όταν δεν έρχεται σε σύγκρουση με το αξιακό μας πλαίσιο, το οποίο αποτελεί και τη βάση

της κοινωνίας που θέλουμε να δημιουργήσουμε. Μιας κοινωνίας, στην οποία η βία της επιβολής και της εκμετάλλευσης δεν έχει καμιά θέση. Η αποθέωση της βίας και η άκριτη υιοθέτησή της, μόνο ανταγωνιστικά μπορούν να λειτουργήσουν ως προς το όραμα της δημιουργίας μιας τέτοιας κοινωνίας.

Για εμάς, είναι ξεκάθαρο πως ένα σύστημα που επιβάλλει τη βία της αστικής τάξης έναντι του συνόλου των εκμεταλλεζόμενων και που αναπαράγεται με τη βία, μόνο με τη συνειδητή, συλλογική, οργανωμένη, κοινωνική και κινηματική απελευθερωτική αντιβία των από τα κάτω μπορεί να αντιμετωπιστεί και να ανατραπεί. Ακριβώς αυτή την ουσία της ίδιας της ταξικής πάλης είναι που η κυρίαρχη τάξη και το Κράτος προσπαθούν επιμελώς να αποκρύψουν, με το να ανάγουν κάθε πυχή της μόνο σε θεσμικό επίπεδο, επιδιώκοντας την εκτόνωση της συσσωρευμένης κοινωνικής οργής και τη διοχέτευσή της σε λύσεις συστημικής διαχείρισης. Σε περιπτώσεις που αυτή εκδηλώνεται με ξεκάθαρα ταξικά και συγκρουσιακά χαρακτηριστικά, η κυριαρχία προσπαθεί να την απογυμνώσει από το πολιτικό της περιεχόμενο, από τα κοινωνικά της χαρακτηριστικά και να την καταστείλει.

Δεκέμβριος 2008, Αθήνα

Φεβρουάριος 2012, Αθήνα

Η αυτοπροστασία μας στον δρόμο επιβάλλει τη χρήση μέσων άμυνας αλλά και επίθεσης. Ο χώρος και ο χρόνος της σύγκρουσης, ωστόσο, δεν περιορίζεται στην ευθεία αντιπαράθεση με τις δυνάμεις καταστολής και τις επιθέσεις σε καπιταλιστικούς στόχους κατά τη διάρκεια μιας απεργιακής κινητοποίησης ή διαδήλωσης. Από τις γενικές απεργίες, τις διαδηλώσεις, τις συγκρούσεις με τις δυνάμεις καταστολής και τις νεοναζιστικές κρατικές εφεδρείες και την αλ-

ληλεγγύη σε φυλακισμένους αγωνιστές, ως την άρνηση πληρωμής των κεφαλικών φόρων που επιβάλλονται με την απειλή της περαιτέρω εξαθλίωσης της ζωής μας (ρεύμα και σε λίγο καιρό το νερό), τις καταλήψεις δημόσιων και κρατικών κτηρίων, εργοστασίων, το σαμποτάζ, τις απαλλοτριώσεις και την κοινωνικοποίηση αγαθών, ο στόχος είναι κοινός: η ένταση και η διεύρυνση της ανυποχώρητης πάλης ενάντια στον Καπιταλισμό και το Κράτος, της σύγκρουσης με τους εξουσιαστές και τους καταπιεστές μας προκειμένου να πάρουμε πίσω τη ζωή που μας κλέβουν για να εξασφαλίζουν τα πλούτη τους.

Η σύγκρουση αυτή, στις πολύμορφες εκφράσεις της, πηγάζει από το περιεχόμενο των μαζικών κινητοποιήσεων• δεν είναι αυθύπαρκτη, ξεκομμένη από αυτό. Η κατεύθυνσή της, όταν είναι στοχευμένη και επικοινωνήσιμη, προωθεί το περιεχόμενο αυτό, μέσα από δυναμικές διεργασίες. Η επαφή μεγάλης μερίδας του κόσμου με τον δρόμο, τη σύγκρουση, την καταστολή, συγκροτεί μια συλλογική εμπειρία, ανυθετική προς την εικονική πραγματικότητα που κατασκευάζουν τα ΜΜΕ. Η επίπλαστη συναίνεση σπάει έμπρακτα μέσα από τη συμμετοχή, ο ρόλος των δυνάμεων καταστολής γίνεται κατανοητός από μεγαλύτερα κοινωνικά κομμάτια, σχέσεις αλληλεγγύης δημιουργούνται ώστε να βάλουν αναχώματα στην καταστολή και να νοηματοδοτήσουν την αντίσταση με τη γλώσσα των καταπιεσμένων.

Μια εξεγερσιακή κατάσταση αποτελεί ξέσπασμα της κοινωνικής οργής και μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία συνειδήσεων και στην ανάπτυξη της συλλογικοποίησης και της αλληλεγγύης– δεν μπορούμε όμως να παραγνωρίσουμε τα όριά της. Όσο περισσότερο η σύγκρουση καταφέρνει να επεκτείνεται στην καθημερινότητά μας, μέσα στους χώρους δουλειάς, τις γειτονιές, σε κάθε κοινωνική σχέση, τόσο πιο απειλητική γίνεται για το Κράτος και το Κεφάλαιο. Κόντρα σε κάθε λογική διαχείρισης και κυβερνητισμού, η απάντηση στις εξουσιαστικές και αντικοινωνικές μεθοδεύσεις δεν μπορεί να είναι άλλη από τη συλλογικοποίηση και την ανάπτυξη της αλληλεγγύης και της αντίστασης σε κάθε χώρο δουλειάς, σε κάθε γειτονιά, οπουδήποτε η καταπίεση και η εκμετάλλευση εμφανίζονται. Ζητούμενο είναι η δημιουργία και η ενίσχυση των δομών που στοχεύουν στη συλλογική αντίσταση της τάξης μας απέναντι στη γενικευμένη επίθεση Κράτους, Κεφαλαίου και όλων των «μακριών χεριών»

τους. Δομών και αντιθεσμίσεων με ξεκάθαρα κοινωνικά και ταξικά χαρακτηριστικά, όπως τα σωματεία βάσης και οι συνελεύσεις γειτονιάς, που αναζωπυρώνουν τη σύγκρουση με την εξουσία, υιοθετώντας ριζοσπαστικά προτάγματα. Η διαλεκτική που αναπτύσσουν οι δομές αυτές με την αντιβία, είναι αυτή που αναβαθμίζει τη σύγκρουση ποσοτικά και ποιοτικά, αυτή που της προσδίδει τα κοινωνικά χαρακτηριστικά που της αναλογούν.

Οκτώβρης 1789, Παρίσι

Συνοψίζοντας

Απέναντι στη συνολική επίθεση των αφεντικών και του Κράτους, οι καταπιεσμένοι και οι εκμεταλλευόμενοι θα πρέπει να αναζητήσουμε συλλογικά τα δικά μας όπλα, τους τρόπους και τους τόπους σύνδεσης, επικοινωνίας και αντίστασης. Είναι αναγκαία σήμερα η συλλογική, κοινωνική-ταξική αυτοάμυνα και αντεπίθεση, η οποία θα συγκροτείται στη βάση του ξεπεράσματος των διακρίσεων, με βάση τη φυλή, την εθνικότητα, το φύλο, την ηλικία και που θα παίρνει θέση ολικής ρήξης με το Κράτος και τον Καπιταλισμό.

Ο κόσμος που ζούμε δεν βελτιώνεται. Καταστρέφεται. Δεν αρκεί βέβαια η βία για την καταστροφή του Κράτους και του Κεφαλαίου, όπως δεν αρκούν και οι μερικοί αγώνες για την εξασφάλιση των λίγων που μας έχουν απομείνει. Αυτό που μπορεί πραγματικά να αποτελέσει το έναυσμα για έναν καλύτερο κόσμο, είναι η συνολικοποίηση του αγώνα μας στη βάση των προταγμάτων της κοινωνικής επανάστασης και της κοινωνικής απελευθέρωσης. Είναι το όραμα για μια νέα κοινωνία ελευθερίας, ισότητας και αλληλεγγύης, που θα οικοδομηθεί πάνω στα συντρίμια του Καπιταλισμού και του Κράτους.

Ιούλιος 1936, Βαρκελώνη